

ÇOCUKLARLA TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE YOLCULUK REHBERİ

Aylin İçsel

Avrupa
Birliği **sivil
düşün**

"Bu alışma, Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Aylin İçsel'e aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."

Avrupa Birliği **sivil düşün**

Bu kitapçık, Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini çeşitli konulardan ele alarak özellikle çocukları güçlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Günümüzde hala toplumun en küçük çekirdeği olan aileden, sosyal çevreye kadar ayrımcılık ve eşitsizlikler yaşanmaktadır. Nedir ayrımcılık? Peki eşitlik dediğimizde ne anlıyoruz? Eşit olmak aynı olmak mıdır? Öyleyse hepimiz farklıyız ancak yaşamın her alanında hepimiz eşitiz.

**Çünkü hepimiz
eşit haklarla
dünyaya geldik...**

İçindekiler

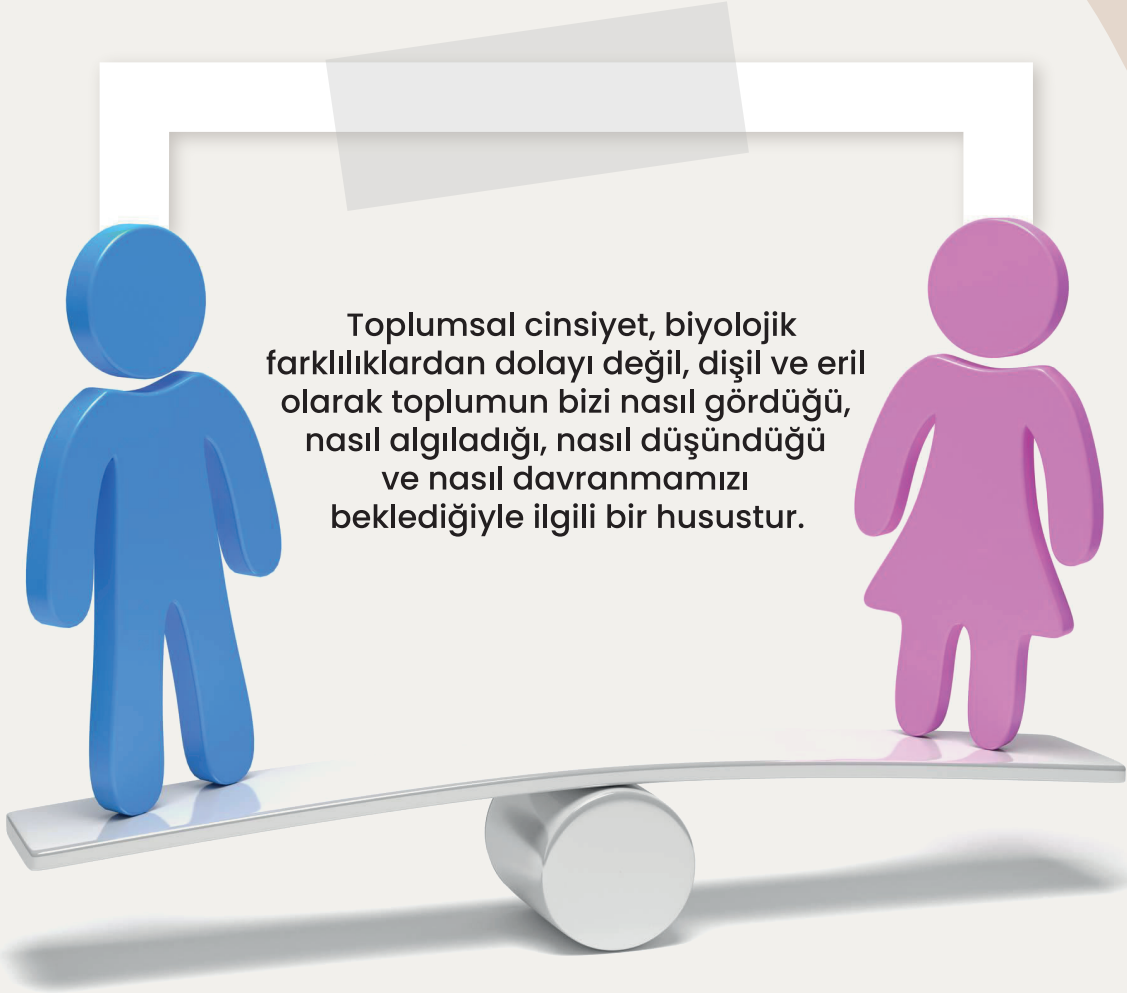
1. KAVRAMLAR	1-2
1.1. Cinsiyet/Toplumsal	3
1.2. Kalıp Yargı	4
1.3. Ön Yargı	4
1.4. Eşitsizlik	5
1.5. Ayrımcılık	5
1.6. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	6
1.7. Öğrendiklerim	7
2. OYUNLARLA FARKINDALIK	8
2.1. Toplumsal Cinsiyet Eğitimi	9-11
2.2. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İçin İzlenilecek Yöntemler	12-14
2.3. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Üzerine Etkinlikler	15-16
2.4. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Dedektifleri Oyunu	17-18
3. TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ İLE BİLMECE VE BULMACA	19
3.1. Bilmece	20
3.2. Bulmaca	21
4. KAYNAKÇA	22

I. BÖLÜM

CİNSİYET/Toplumsal Cinsiyet

Cinsiyet, biyolojik bir kavram olup bireylerin doğumıyla başlayan süreci ifade eder. Yani bireylerin biyolojik anlamda kız (dişil) ya da oğlan (eril) olarak doğmasıdır.

Toplumsal cinsiyet, biyolojik farklılıklardan dolayı değil, dişil ve eril olarak toplumun bizi nasıl gördüğü, nasıl algıladığı, nasıl düşündüğü ve nasıl davranmamızı beklediğiyle ilgili bir husustur.

Pek çok toplumda kadınlarla erkekler birbirinden farklı varlıklar olarak görülür. Her birinin kendine ait olanakları, rolleri ve sorumlulukları olduğu kabul edilir. Toplumsal cinsiyet de buradan yola çıkarak, evlerin içinde cinsiyete dayalı iř bölümü, ev dişında cinsiyetlere göre ayrılmış mekânlar, cinsiyetçi dil ve duygular, cinsiyete dayalı ön yargılarla kendini gösterir.

Cinsiyet/Toplumsal Cinsiyet

Toplumsal Cinsiyet, doğuştan değildir. Zira zaman içerisinde ve kültürel olarak değişerek aile ve sosyal çevrede şekillenir.

Çocuk, sosyalleşme sürecinde cinsiyet kimliklerinin (dişil ve eril) ne demek olduğunu ilk olarak ailesinden öğrenir. Bu ise cinsiyet kalıp yargılarının oluşmasına basamak hazırlamaktadır.

Kalıp Yargı

Kalıp yargı, 1922’de Lipmann tarafından “zihindeki resim” olarak tarif edilmiştir. Bir sosyal grubun üyeleri hakkında ön yargıyı içeren bir dizi inanç ve beklentiler bütünüdür. Bu yargının kullanımı sosyal adaletsizliğe yol açabilir. Örneğin, kızlarda incelik, yumuşaklık; erkeklerde sağlam, güçlü gibi fiziksel kalıp yargılardır.

Ön Yargı

Ön yargı ise, bireylere, düşüncelere, belirli bir insan topluluğuna ya da nesnelere yeterli bir bilgi edinmeden karar verme durumudur. Toplumun küçüklükten itibaren kulağımıza fısıldadığı her kelime ve sunduğu her resim, ön yargımızın temel taşlarıdır. Temel rol anne ve babaya düşmekle birlikte aile, akranlar, sosyal medya, okul, kitaplar, televizyon kanalları gibi unsurlar da söz konusu beklentileri ve modelleri yansıtarak toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizlikleri yeniden üreterek karşımıza çıkarlar.

Eşitsizlik

Eşitsizlik, her toplumda var olsa bile bazı toplumlarda diğerlerine göre çok daha fazladır. Temelinde sınıf (örn. zengin, fakir) ve statü (sahip olduğu durum, saygınlık) ayrımı vardır.

Ayrımcılık

Ayrımcılık ise cinsiyet, ırk veya sosyal sınıf ayrımı yaparak kişiye ya da topluluğa karşı olumsuz davranarak eyleme geçme halidir. Kendisinden farklı olan, farklı düşünen ve farklı davrananlara karşı bir tavır oluşturma ve dışlama eylemi gösterir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, kadınlarla erkeklerin kamusal (halkın bütünü) ve özel (tek bir kişi) yaşamın tüm alanlarına eşit ölçüde erişebilecek şekilde eşit katılımları demektir. Bu, iki cinsin de aynı olduğu anlamına gelmez; söz konusu, iki cinsin birbirlerine saygı duymaları ve hakları açısından eşit olmasıdır.

Ayrıca toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın ve erkeklerin eşit hak, imkan ve olanaklara sahip oldukları durumdur. Böyle bir eşitliğin olması halinde, cinsiyete dayalı herhangi bir ayrımcılık olmayacaktır.

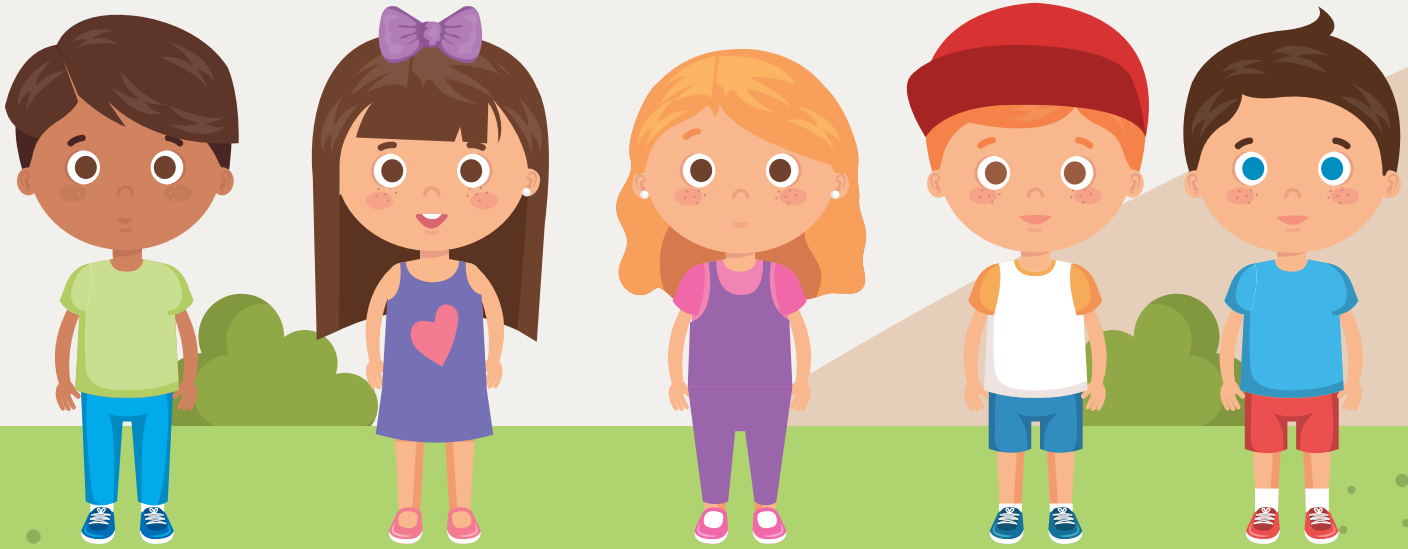
Öğrendiklerim

- Kadın ve erkek toplumun iki parçasıdır, hakları ve sorumlulukları yönünden her zaman her yerde eşit olmaları gerektiğini öğrendim.
- Kız - oğlan ayrımcılığının yapılmaması gerektiğini öğrendim.
- Erkeklerin de bir duygusu olduğunu öğrendim.
- Kadınların da icat yapabileceğini öğrendim.
- Meslek seçiminde cinsiyet ayrımının gözetilmemesi gerektiğini öğrendim.
- Ev işlerinin ve evdeki sorumlulukların eşit paylaşılması gerektiğini öğrendim.
- Kadın ve erkeğin birbirini tamamlaması, birbiriyle paylaşım içinde olmaları gerektiğini öğrendim.
- Kadınlardan da güçlü liderler olabileceğini öğrendim.
- Erkeklerin de yemek yapabileceğini ve çocuk bakabileceğini öğrendim.
- Okumanın da çalışmanın da ayrımcılık gözetmeksizin herkesin hakkı olduğunu öğrendim.
- Günlük yaşantımızda farkında olmadan ne kadar çok ayrımcılıkla karşılaştığımızı öğrendim.
- Bazı atasözlerinde de ayrımcılık içeren sözler olduğunu öğrendim.
- Cinsiyet ayrımcılığının gereksiz olduğunu ve yapılmaması gerektiğini öğrendim.
- İnsanın diliyle düşündüğünü ve eğer ayrımcı konuşursak ayrımcı bir düşünceye sahip olduğumuzu öğrendim.
- Anne ve babanın eşit olduğunu öğrendim.☑
- Meslek hayatında herkesin eşit haklara sahip olduğunu öğrendim.
- Hayatımızdaki ön yargıların ne kadar yersiz olduğunu öğrendim.
- Kalıplaşmış kavramların yanlış olduğunu, doğru kavramların bilinmesi gerektiğini öğrendim.

II. BÖLÜM

TOPLUMSAL CİNSİYET EĞİTİMİ

Toplumsal Cinsiyet Eğitimi

Hem kızlara hem erkeklere yönelik olan toplumsal cinsiyet eğitimi, tüm alanda kız ve oğlan çocukların, kadınların ve erkeklerin oynadıkları rolleri değiştirmeyi amaçlamaktadır.

Cinsiyete dair kalıplaşmış yargılardan uzaklaşarak, kadınların ve erkeklerin arasında iş birliği ve karşılıklı saygı temelinde eşitliği ortaya koymayı hedeflemektedir. Cinsiyete dair kalıplaşmış yargıların olumsuz etkilerinin anlaşılması ve neden olduğu eşitsizliklerin kavranması yoluyla farkındalıkların artması ve güçlenilmesi sağlanmak istenmektedir.

Kızlara yönelik toplumsal cinsiyet eğitiminin sonucu daha fazla özgüven, kararlılık, bağımsızlık ve her alanda kendini ortaya koymaktır. Erkekler açısından elde edilecek sonuç ise başarısızlık korkusunun yenilmesi, daha az saldırgan olma, daha sosyal ve sorumlu hale gelme ve özel alanda daha fazla görünmedir.

Toplumsal cinsiyet eğitimi, geleneksel olarak kadınlara özgü sayılan iş ve özelliklerin sosyal değerini anlamalarında çocuklara yardımcı olur. Böylece çocuklar kadınların ve erkeklerin aileye ve topluma yaptıkları ayrı ayrı katkıların eşit önem taşıdığını, erkeklerin ve kadınların eşit haklara ve sorumluluklara sahip olduklarını öğrenirler.

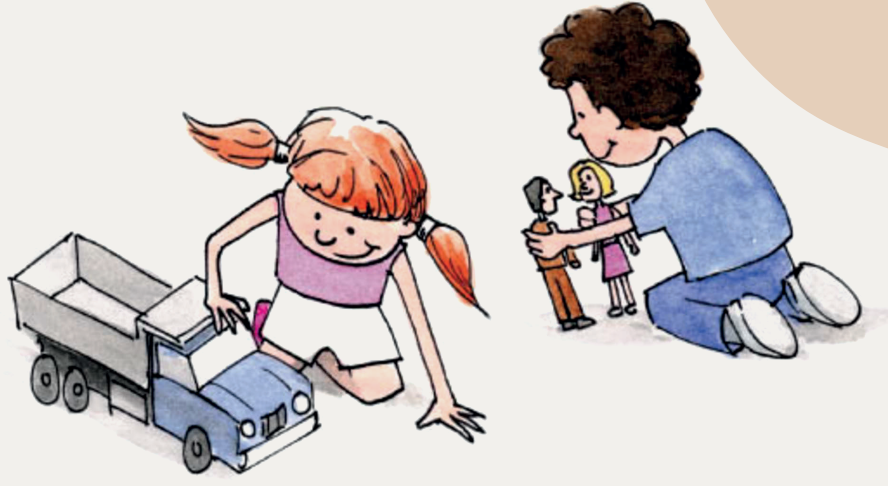

Toplumsal cinsiyet eğitiminin önemli bir işlevi de çocukların kendilerini çeşitli özelliklere sahip, karmaşık ve kendine özgü bireyler olarak kabul etmelerini sağlamaktır. Çocuklar, öyküleri veya kendi etkinliklerini analiz ederek, kızların güçlü, erkeklerin ise duyarlı ve kırılgan olabileceklerini, bunların normal sayılması gerektiğini hızla öğrenebilirler.

Kalıplaşmış yargılar ve toplumsal cinsiyetle ilgili katı beklentiler kişisel gelişmeyi, gerek erkeklerin gerekse kızların tam potansiyellerini gerçekleştirmelerini engellerken, toplumsal cinsiyet eğitimi çocukların kendileri olmalarını destekler.

- Sınıflardaki köşeler, oyun alanları ve oyuncaklar herkes içindir. Kız oyuncakları, erkek oyuncakları diye bir şey yoktur. Her çocuk, sağlıklı zihin ve ruhsal gelişim için her türlü oyuncakla oynamalıdır. Kızların araba, inşaat malzemeleri ve bloklarla, oğlanların bebeklerle, evcilik oyun malzemeleriyle oynamaları son derece normal ve sağlıklı olanıdır.
- Çocuklara sunulan görsellerin, eğitim malzemelerinin ve kitapların seçimine dikkat edilmelidir. "Ailede kimler nelerden sorumludur?" gibi sorumlulukların her bireye eşit şekilde dağılışını gösteren kartlar hazırlanabilir. Örneğin, birlikte yemek yapan anne, baba ve çocuk, tamir ya da boya yapan anne, evi süpüren, ütü yapan baba ya da meslekler konusunda kadın doktor ve mühendis, erkek aşçı ve balet gibi kartlar geliştirilebilir. Okunan kitaplarda, tartışılan konularda kız ve oğlanların güçlü oldukları kadar zayıf oldukları alanlarında da eşit temsil edilmeleri gerektiği konuşulmalıdır. Bir kadının gücü kadar, bir erkeğin duygusallığının ve nezaketinin de kabul edilebilir olduğu kaynaklar tercih edilmelidir.
- Çocukların kendi kararlarını verebilen, özgüvenli bireyler olmasında karşılıklı soru ve çözüm yollarıyla tartışma başlatılabilir. Örneğin, çocuklarla bir arada, "kız işi nedir?", "oğlan işi nedir?", "kızların ve erkeklerin nasıl görüldüğüne ve nasıl hareket edeceklerine kim karar vermeli?" diyerek fikirleri sorulur. "Kızlar ve oğlanlar istediklerini giyer, istediklerini oynar, istedikleri mesleği seçerler." Ama "bazı insanlar sadece oğlanların kamyonlarla oynadığını söyler ama bu doğru değil çünkü Öykü bir kız ve o kamyonlarla oynamayı seviyor" gibi örneklerle cinsiyetçi olmayan yaklaşımlarla farkındalık sağlanabilir.
- Okul ya da aile ortamında çocuk bir tutarlılıkla karşılaşmazsa karışıklık yaşar ve tepki oluşturabilir. Örneğin oğlan çocuk evde babasına okulda yemek hazırlanırken sorumluluk aldığını mutlu olarak anlatırken, baba "Erkek işi o" gibi yaklaşımda bulunursa çocuk bu cinsiyetçi ayırmadan çok çabuk etkilenir. Çocukların değişimleriyle ilgili süreçte ailelerin tavrı, tutarlı davranışları son derece önemlidir.

- Anne ve babalarla bir arada paylaşım alanları oluşturmak. Örneğin spor etkinlikleri, futbol turnuvaları ya da örgü seansları düzenlenebilir. İnşaatla dağcılıkla ya da boks ile uğraşan bir anne, çiçek yetiştirmek ya da yemek yapmaktan keyif alan bir baba çocuklar için olumlu örnekler teşkil edecektir. Toplumsal cinsiyet rollerinde eşitlik sağlayabilmek için atölye çalışmaları (drama, tiyatro vb.) ve etkinlikler planlanarak uygulanabilir.
- Çocukların reklamlarda gördüklerinin, çizgi film ya da tv karakterlerinin, oyuncakçılarının bakış açısının farklı özelliklerini tartışabilirsiniz. Örneğin "bazı insanlar futbol'u yalnız erkeklerin oynayabileceği oyun olarak düşünüyor. Bu size kendinizi nasıl hissettiriyor? Sizce bu eşitlikçi bir anlayış mı?", "Bir oyuncakçada neden sadece erkeklerin spor yapıp, süper kahramanlarla, kızlarınsa pembe elbiseler giyen barbie bebekleriyle oynadığını gösterir? Bazı yetişkinlerin sizin ne oynayacağınıza karar vermesi ile ilgili ne düşünüyor ve ne hissediyorsunuz?" gibi konularla çocukların adil olmayan durumlarda haklarını savunmaları desteklenmelidir.
- Yöneticilerin kadın oldukları yerler önceden tespit edilerek kurum ve kuruluşlara ziyaretler düzenlenebilir. Ziyaretler sırasında özellikle kadın yöneticilerle çocukların bir araya gelmesi ve sohbet etmesi sağlanarak cinsiyetçi eşitliğe olumlu örnekler deneyimlenebilir.
- Eşitlik sadece cinsiyet meselelerini kapsamaz. Aynı zamanda sorgulama ve düşünme yaklaşımı ile çocuklara ayrımcılıktan uzak, cinsiyet, din, mezhep, dil, ırk, millet, tür, ekonomi, statü gibi her alanda eşitlikçi ve hoşgörülü yaklaşımı içerdiği konuşulmalıdır ve tartışılmalıdır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Üzerine Etkinlikler

Çocukların yaratıcılık, zihinsel gelişim, hayal gücü, renk, şekil ve sözel yöntemlerle kendilerini ifade etmelerini sağlayan boyama, kağıt işleri, kolaj, proje, öykü ve drama gibi etkinlikler yeteneklerinin gelişiminde son derece önemlidir.

- Dergi ve gazete kupürlerindeki duygu yansıtan yüz resimleri çocuklarla birlikte incelenir. Ağlayan, gülen, heyecanlanan, endişelenen, korkan oğlan ve kız çocuklarının resimleri bulunarak kesilir. Resimler başka artık malzemelerle fon kağıdına yapıştırılır. Ortaya çıkan çalışma hakkında çocuklarla birlikte ne hissettikleri konuşulur. Bununla ilgili bir öykü oluşturularak canlandırma yapımları istenir.
- Çocuklara anne babalarının, yakınlarının meslekleri ve kendilerinin hangi mesleği seçmek istedikleri sorulur. Kız oğlan çocuklardan alınan cevaplar doğrultusunda cinsiyete göre meslek ayrımı olup olmadığına dikkat edilir. Dergi ve gazetelerden mesleklerin olduğu resimler bulunarak baş kısımları kesilir. Çocuklarla birlikte bu resimlerin hangi meslekleri anlattığı konuşulur. Her çocuğun bu resimlerden birini alarak, ne gibi işler yaptığını anlatması ve düşünmesi söylenir. Süre bitiminde çocukların bu meslekleri canlandırmaları istenir. Canlandırma esnasında oluşan toplumsal cinsiyete dayalı ön yargılar üzerine dikkat çekilir. Daha sonra kamyon süren kız çocuk, hasta bakan oğlan çocuk gibi roller verilir.

“Sizce kadınlar kamyon sürebilir mi, erkekler hasta bakabilir mi?” gibi sorulara “Elbette kadınlar da kamyon sürebilir, erkekler de hasta bakabilir. Bu bir meslek ve herkes istediği mesleği yapabilir” diyerek cinsiyet ayrımcılığını reddeden cevaplar verilir.

- Öykü, masal ve hikayelerde çocukların cinsiyetçi yaklaşımlara dikkat çekmeleri istenir. Kalıplaşmış cinsiyet rolleri sorgulanır. Yazınsal anlatımlardan biri seçilerek başı anlatılır, devamının çocuklardan getirmesi beklenir. Sırayla canlandırma yapılır. Örneğin, "Ali bugün eve erken gelmiştir. Az sonra gelecek olan eşine sürpriz yapmak ister. Birden aklına güzel bir fikir gelir. Hemen mutfığa gider ve mutfak önlüğünü üstüne geçirdiği gibi eşinin en sevdiği yemeği yapar. Bu durum Ali'yi de eşini de mutlu etmiştir. Bundan sonra da bu tutumunu sürdürür. Çünkü eşit ve paylaşımcı olmak iyidir."
- Kız çocuklarının balıkçı, tamirci, marangoz, kaptan, pilot, boyacı; oğlanlarınsa öğretmen, hemşire, avukat, aşçı, mühendis gibi meslekleri araştırmaları ve ne gibi işler yaptıkları sorulur. Grup çalışmasıyla canlandırma yapılır. Annelerin ne yaptığı, babaların ne yaptığı sorulur? Rollerini değiştirerek canlandırmalar yapılır. Çocuklarla hep birlikte bir değerlendirme yapılarak herkesin her işi yapabileceği mesajı iletilir.

“Toplumsal Cinsiyet Dedektifleri” Oyunu

Tüm çocuklar aslında birer toplumsal cinsiyet dedektifi... Çocukların biyolojik cinsiyetlerinden kaynaklanan özellikleri var elbette ancak toplumsal cinsiyetleri yok; bunu biz yaratıyoruz! Onlara beklediğimiz davranış modellerini bazen açıkça bazen de örtük olarak sunarak...

İşte çocuklar bizlerin davranışlarını, beklentilerini, takdir ettiklerimizi ve kızgınlıklarımızı gözlemleyerek toplumsal cinsiyet rollerini adeta bir dedektif gibi araştırıp gözlemliyorlar.

Bir aile oyunu şeklinde ya da grup halinde oynanabilir. Burada önemli olan çocukların yerine geçerek dünyayı onların yani çocukların gözünden görebilmek. Hem erkek hem de kadınların olduğu gruplar kurulur. Çocuklar birer izleyici ve kolaylaştırıcı rol üstlenebilirler. Grupların her birine (5-7-9-11 yaşlarında kız ve oğlan çocuğu) rolleri verilir. Grupların sayısına göre bazı roller kullanılmayabilir. Fakat bu rolleri dağıtırken mümkün olan en fazla farklı yaşta çocuğun olması önemli. Her gruba bir kız bir erkek çocuk verilecek ve ikisi aynı yaşta olacaklar. Gruplara poster kağıdı ve kalemler de verilir.

- Kendi yaş grubunuzdaki kız ve oğlan çocukların karşınızda olduğunu düşünüp onlara birer yöneltilir. Kız çocuğa, kız olmanın iyi ve kötü yanları, oğlan çocuklarına, erkek olmanın iyi ve kötü yanları nelerdir diye sorulur. Yetişkinler her iki çocuğun söyleyeceğini düşündüğü şeyleri sanki onların söyledikleriymiş gibi yazmaları istenir. Örneğin, kız olmanın en güzel tarafı süslenebilmek, kötü tarafıysa futbol oynayamamak. Oğlan olmanın iyi tarafı istediğim kadar sokakta oynayabilmek ama kötü tarafı saçlarımı uzatamıyorum, gibi poster kağıtlarına grupların verdiği tüm yanıtlar şablon oluşturularak aktarılır. Süre 20 dk.'dır.
- Tüm gruplar iyi ve kötü yanları olan şablonlarını bitirdikten sonra hazırladıkları tabloyu gönüllü birinin aracılığıyla herkesin görebileceği şekilde sunarak aktarır. Paylaşım sıralaması en küçük yaştaki kız oğlan çocuktan başlayarak ilerler. Toplumsal cinsiyet eşitliği açısından önemli görülen noktalar vurgulanır.
- Tüm gruplar yorumlarını sunduktan sonra küçük yaştan büyük yaşa kadar kız oğlan cinsiyet rollerinden kaynaklı olarak beklenen ve beklenmeyen şeyler ile bunların onlara ne hissettirdiği üzerine konuşulur. Örneğin, kız ya da oğlan çocukları mutlu eden şeyler nelerdir? Peki ya mutsuz? Toplumsal cinsiyet rollerine uymadıklarında kendilerini suçlu veya yetersiz hissediyor olabilirler mi? Toplumsal cinsiyet rollerine uymamaları mümkün müdür? Uymazlarsa neyle karşılaşır? Toplumsal cinsiyet rollerine uymalarının sonuçları nelerdir size?
- Dünyaya gelen her bireyden, toplumun bazı beklentileri var. Bu beklentiler yaşa, cinsiyete göre değişken olabiliyor. "Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin sorumlusu kimler?" ya da "Kız ve oğlan çocuklarından neler bu eşitsiz beklentilere yol açıyor?", tartışılır. Aile, akraba, arkadaş, komşu, toplum, sistem vs. söylenen tüm yorumlar kız ve oğlan çerçevesinde yer verilir. Örneğin, kızlar temizlik yapmaya çok uygun oldukları için mi buna yönlendiriliyor yoksa toplum mu bunu onlardan istiyor? sorular ve yanıtlar üzerine konuşulur.
- Son olarak, kız ve oğlan çocukların çevresindeki toplumsal cinsiyet eşitsizliğine yol açan tüm faktörler köstek halkalarıdır; ancak bu halkaları destek halkalarına dönüştürmenin de mümkün olduğunu vurgulayarak etkinliğimizi bitiririz.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ İLE BİLMECE & BULMACA

Bilmece

1. Doğustandır gitmez, fiziksel ve evrenseldir değişmez?
2. Hayat boyu öğrenilir, beklentilerle gelişir. Değişir değişebilir, bilin bakalım bu nedir?
3. Kız işi oğlan işi var mı bunun başka bir deyişi?
4. Karar verebilecek yetkinliğe sahip olsam da giysimin rengini, eğitimimi hatta büyüdükçe hayallerimi etkiler?
5. Erkekler ağlamazmış, ip atlamazmış; Kızlar kavga etmezmiş. Öyle bir algı varmış? Acaba bu neymiş?
6. Erkekler kadınlar gibi, kadınlar da erkekler gibi davranabilir. Her ikisi de nedir?

Yanıtlar:

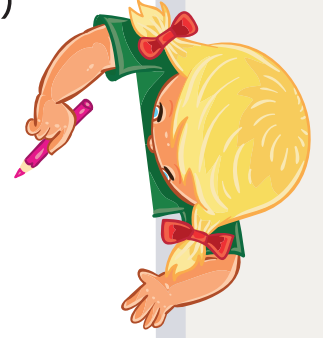
1. Biyolojik cinsiyet
2. Toplumsal cinsiyet
3. Cinsiyetçilik/Cinsiyetçi Söylem
4. Beklentiler
5. Ayrımcılık
6. Eşittir

Bulmaca

1. _ _ _ _ _ _ _ _ da voleybol oynayabilir, ip atlar. (8 harfli)
2. _ _ _ _ _ _ da kavga edebilir. (6 harfli)
3. Erkekler de _ _ _ _ _ _ kalem kullanabilir. (6 harfli)
4. Kadınlar da taksicilik yapabilir, _ _ _ _ _ _ kullanabilir. (5 harfli)
5. Erkekler de _ _ _ uzatabilir, boyayabilir. (3 harfli)
6. Erkekler de nazik, kibar, _ _ _ _ _ _ _ _ olabilir. (8 harfli)
7. Kadınlar da _ _ _ _ _ _ olabilir. (5 harfli)
8. Erkekler de _ _ _ _ _ _ giyebilir. (5 harfli)
9. Kadınlar da _ _ _ _ _ _ davranabilir. (5 harfli)
10. Erkekler de _ _ _ _ takabilir. (4 harfli)
11. Kadınlar da _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ . (11 harfli)
12. _ _ _ _ _ _ erkek çocuğa denir. (5 harfli)
13. Erkekler de _ _ _ _ _ _ yapabilir. (5 harfli)
14. Kadınlar da _ _ _ _ _ _ _ _ edebilir. (8 harfli)
15. Bayan yerine _ _ _ _ _ _ diyelim. (5 harfli)
16. _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ eşitsizliğine maruz kalmayalım. (9 ve 8 harfli)

Yanıtlar:

1. Oğlanlar	7. Güçlü	13. Yemek
2. Kızlar	8. Pembe	14. Mücadele
3. Renkli	9. Cesur	15. Kadın
4. Araba	10. Taki	16. Toplumsal
5. Saç	11. Çalışabilir	Cinsiyet
6. Kırılğan	12. Oğlan	

KAYNAKÇA

- İstanbul Bilgi Üniversitesi, Çocuk Çalışmaları
- Kız Olmak, Oğlan Olmak, Kamer Vakfı
- AÇEV, Anne Çocuk Eğitim Vakfı

"Bu çalışma, Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Aylin İçsel'e aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."

Avrupa
Birliği
**sivil
düşün**

ÇOCUKLARLA TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE YOLCULUK

Avrupa
Birliği **sivil
düşün**